

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких
постанов Кабінету Міністрів України»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (далі – проект постанови) розроблено з метою реалізації вимог статей 3 та 8 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон України «Про контроль»), якими встановлено:

- 1) принцип здійснення державного нагляду (контролю), який полягає у його здійсненні виключно в порядку, визначеному законом;
- 2) обов'язок органів державного нагляду (контролю) та їх посадових осіб дотримуватися принципів та порядку здійснення державного нагляду (контролю), встановлених законом.

Законом України «Про контроль» не передбачено право Кабінету Міністрів України затверджувати порядки здійснення державного нагляду (контролю). Разом з тим у правовому полі України існує низка актів Кабінету Міністрів України, які визначають такий порядок.

Також проект постанови розроблено з метою усунення й інших невідповідностей, що мають місце із актами вищої юридичної сили, а також з метою усунення підстав здійснення надмірного (подвійного) контролю. Наприклад:

1) статтею 5 Закону «Про контроль» встановлено необхідність розподілу всіх суб'єктів господарювання виключно на три групи ризику. В той же час постановами Кабінету Міністрів України від 21 січня 2009 р. № 21 та від 9 квітня 2008 р. № 315 (яким затверджено критерії розподілу суб'єктів господарювання на групи ризику у сфері охорони культурної спадщини та у сфері телекомунікацій та надання послуг поштового зв'язку) всі підконтрольні суб'єкти господарювання розділено лише на дві групи ризику. Такий розподіл є незаконним;

2) частиною восьмою статті 319 Митного кодексу України встановлено, що при вивезенні товарів за межі митної території України радіологічний контроль може здійснюватися або в органах доходів і зборів відправлення при завершенні митного оформлення, або у пунктах пропуску через державний кордон України при завершенні митного контролю товарів (тобто один раз). В той же час Порядок здійснення екологічного контролю експортних партій брухту чорних і кольорових металів територіальними органами Державної екологічної інспекції, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 2 липня 1998 р. № 999, встановлює окрему, не передбачену законами України, процедуру екологічного контролю за операціями з металобрухтом у місцях його накопичення. Тому такий контроль є незаконним, а також:

не має обґрунтованого призначення, дублює радіологічний контроль, який здійснюється відповідно до вимог Митного кодексу України (при

завершенні митного оформлення або у пункті пропуску);

не передбачає механізмів визначення того, що експортованою буде саме та партія металобрухту, яка була перевірена у місці накопичення.

Відповідно до Конституції України, Україна є правовою державою (стаття 1) та органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені законами України (стаття 19).

Відповідно до Розділу IX Програми діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої постановою Верховної Ради України 14 квітня 2016 року № 1099-VIII, Кабінет Міністрів України має зосередити свою діяльність, у тому числі, на загальному зменшенні регуляторного тиску на бізнес, поліпшенні інвестиційного клімату в Україні.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою проекту постанови є:

- 1) зменшення регуляторного тиску на бізнес;
- 2) перехід всіх органів державного нагляду (контролю), на які поширюється сфера дії Закону «Про контроль», на застосування єдиної процедури здійснення державного нагляду (контролю), яка передбачена безпосередньо Законом України «Про контроль» (тобто, уніфікація процедур здійснення державного нагляду (контролю) та спрощення регулювання зазначеної сфери відносин);
- 3) зменшення можливостей для зловживань з боку представників органів державного нагляду (контролю), на які поширюється сфера дії Закону «Про контроль»;
- 4) поліпшення інвестиційного клімату та покращення умов ведення бізнесу в Україні;
- 5) приведення регуляторного поля (в частині підзаконних актів) у відповідність до вимог Закону України «Про контроль» та Конституції України.

Досягти зазначеної мети пропонується шляхом скасування тих постанов Кабінету Міністрів України, які визначають порядки здійснення державного нагляду (контролю) та існування яких не передбачено ані Законом України «Про контроль», ані жодним іншим законом України.

3. Правові аспекти

У даній сфері правового регулювання діють такі нормативно-правові акти:

- 1) Конституція України;
- 2) Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;
- 3) Програма діяльності Кабінету Міністрів України, схвалена постановою Верховної Ради України 14 квітня 2016 року № 1099-VIII.

Реалізація проекту постанови не потребує внесення змін до чинних актів чи розроблення нових актів.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту постанови не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

5. Позиція зацікавлених органів

Проект постанови погоджено без зауважень Міністерством фінансів України.

Міністерством соціальної політики України надано зауваження до проекту постанови, які враховано.

Міністерством інфраструктури України надано зауваження до проекту постанови, які враховано частково.

Міністерством енергетики та вугільної промисловості до проекту постанови надано зауваження, які не враховано.

Міністерством культури України до проекту постанови надано зауваження, які не враховано.

Державна регуляторна служба повідомляє, що проект постанови не містить норм регуляторного характеру.

Міністерство аграрної політики та Міністерство екології та природних ресурсів України вважаються такими, що погодили проект без зауважень відповідно до § 39 Регламенту Кабінету Міністрів України.

Міністерством юстиції України проект постанови погоджено із зауваженнями щодо невідповідності актам законодавства, що мають вищу юридичну силу, та вимогам нормопроектувальної техніки.

6. Регіональний аспект

Проект постанови не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті постанови відсутні положення, що містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

Проект постанови не містить правил і процедур, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

Проект постанови не потребує проведення громадської антикорупційної експертизи.

8. Громадське обговорення

Проект постанови потребує проведення консультацій з громадськістю.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект постанови не стосується питань соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

За результатами проведених із Державною регуляторною службою України консультацій визначено, що проект розпорядження не є регуляторним актом.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Проект постанови не спрямований безпосередньо на регулювання трудових відносин, тому реалізація його положень не вплине на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття проекту постанови дозволить реалізувати завдання, передбачені Розділом IX Програми діяльності Кабінету Міністрів України, схваленої постановою Верховної Ради України 14 квітня 2016 року № 1099-VIII, в частині зменшення регуляторного тиску на бізнес, а також поліпшення інвестиційного клімату та покращення умов ведення бізнесу в Україні. Зазначене матиме місце за рахунок:

1) уніфікації процедур здійснення державного нагляду (контролю) завдяки переходу всіх органів державного нагляду (контролю), на які поширюється сфера дії Закону «Про контроль», на застосування єдиної процедури здійснення державного нагляду (контролю), яка передбачена безпосередньо Законом України «Про контроль»;

2) спрощення нормативно-правового регулювання, що наразі існує у сфері державного нагляду (контролю);

3) зменшення можливостей для зловживань з боку представників органів державного нагляду (контролю), на які поширюється сфера дії Закону «Про контроль»;

4) приведення регуляторного поля (в частині підзаконних актів) у відповідність до вимог Закону України «Про контроль» та Конституції України.

**Перший віце-прем'єр-міністр
України – Міністр економічного
розвитку і торгівлі України**

Степан КУБІВ